

2008 m. sausio 31 d., ketvirtadienis

21. išreiškia pritarimą visoms demokratinėms politinėms jėgoms ir pilietinei visuomenei, ypač moterų ir studentų organizacijoms, kurios vykdo nesmurtinę demokratijos ir žmogaus teisių kampaniją Irane, nepaisant didėjančių represijų;

22. tikisi, kad Irano valdžios institucijos taip vykdys savo pareigas, susijusias su būsimų nacionalinių rinkimų kandidatų atrankos procedūra, kad būtų garantuojami laisvi ir sąžiningi rinkimai;

Dėl ES ir Irano santykių

23. pabrėžia, kad galimas būsimas ES ir Irano bendradarbiavimo ir prekybos susitarimo pasirašymas priklauso nuo esminio žmogaus teisių padėties pagerėjimo Irane ir nuo Irano visapusiško bendradarbiavimo su TATENA, taip pat nuo objektyvių garantijų, susijusių su taikiu Irano branduolinės programos pobūdžiu, pateikimu;

24. atkreipia dėmesį į Britų uždraustų organizacijų apeliacinės komisijos 2007 m. lapkričio 30 d. sprendimą, kuriame Jungtinės Karalystės vidaus reikalų ministras raginamas nedelsiant išbraukti Irano liaudies modžahedų organizaciją (angl. PMOI) iš uždraustų organizacijų sąrašo;

25. atkreipia dėmesį į 2006 m. gruodžio 12 d. Europos bendrijų pirmosios instancijos teismo sprendimą⁽¹⁾;

26. ragina Komisiją pateikti komunikatą dėl ES ir Irano santykių padėties ir perspektyvų, taip pat apsvarstyti galimybę vėl pradėti dialogą žmogaus teisių klausimas kartu su derybomis dėl bendradarbiavimo ir prekybos susitarimo, kuris gali būti sudarytas, jei Iranas padarys esminę pažangą žmogaus teisių srityje ir branduoliniu klausimu;

27. ragina Komisiją įsteigti delegaciją Irane, kad būtų galima skatinti dialogą su valdžios institucijomis ir pilietine visuomene bei stiprinti ryšius, susijusius ypač su pagalba pabėgėliams ir kova su neteisėta narkotikų prekyba;

*
* *

28. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Tarybai, Komisijai, Vyriausiajam įgaliotiniui BUSP, ES valstybių narių vyriausybėms ir parlamentams, JT Generaliniam Sekretoriui, JT Žmogaus teisių tarybai, TATENA generaliniam direktoriui, Irano Aukščiausiojo Teismo pirmininkui ir Irano Islamo Respublikos vyriausybei bei parlamentui.

⁽¹⁾ Byla T-228/02, Rec. 2006, p. II-4665.

Balio konferencijos dėl klimato kaitos rezultatai

P6_TA(2008)0032

2008 m. sausio 31 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl Balio konferencijos dėl klimato kaitos rezultatų (13-oji konvencijos šalių konferencija ir 3-asis Kioto protokolo šalių susitikimas)

(2009/C 68 E/03)

Europos Parlamentas,

— atsižvelgdamas į trylikąją Jungtinių Tautų Bendrosios klimato kaitos konvencijos (JTBK) šalių konferenciją (angl. COP 13) ir trečiąjį Kioto protokolo šalių susitikimą (angl. COP/MOP 3), kurie vyko Balyje (Indonezija) 2007 m. gruodžio 3–15 d.,

— atsižvelgdamas į Tarpvyriausybines komisijos, sprendžiančios klimato kaitos klausimus (angl. IPCC), 4-osios vertinimo ataskaitos (angl. AR4) išvadas, paskelbtas 2007 m. lapkričio 17 d. Valensijoje,

2008 m. sausio 31 d., ketvirtadienis

- atsižvelgdamas į savo ankstesnes rezoliucijas dėl klimato kaitos, ypač 2007 m. lapkričio 15 d. rezoliuciją dėl pasaulio klimato kaitos apribojimo iki 2 laipsnių Celsijaus. Pasirengimas Balyje vykšančiai konferencijai klimato kaitos klausimais ir tolesniems veiksams (13-oji Jungtinių Tautų bendrosios klimato kaitos konvencijos šalių konferencija ir 3-ioji konferencijos šalių sesija, kurios metu susitinka Kioto protokolo šalys (COP 13 ir COP/MOP3))⁽¹⁾,
 - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 103 straipsnio 2 dalį,
 - A. kadangi Tarpvyriausybės komisijos, sprendžiančios klimato kaitos klausimus, 4-ojoje vertinimo ataskaitoje patvirtinama, kad klimato kaita vyksta vis greičiau dėl žmogaus veiklos ir kad dėl jos pasaulio mastu jau atsiranda skaudžių padarinių,
 - B. kadangi Balio veiksmų plane pritariama Tarpvyriausybės komisijos, sprendžiančios klimato kaitos klausimus, 4-osios vertinimo ataskaitos išvadoms ir kadangi dėl delsimo sumažinti emisijas labai apribojamos galimybės pasiekti žemesnius stabilizavimosi lygmenis ir padidėja pavojus, kad klimato kaitos poveikis bus dar didesnis,
 - C. kadangi daugelyje pasaulio regionų jau matomi neigiami padariniai, kurie atsirado dėl pakilusios vidutinės pasaulio temperatūros, ir kadangi naujausios mokslo žinios rodo, kad ES sutartas ilgalaikis tikslas apriboti atšilimą 2 Celsijaus laipsniais, palyginti su ikiindustriniu lygiu, gali būti nepakankamas norint išvengti rimtų neigiamų klimato kaitos padarinių,
 - D. kadangi klimato kaita yra ilgalaikė problema ir kadangi siekiant klimatui padaryti teigiamą poveikį nepakanka imtis tik trumpalaikių priemonių; kadangi klimato sistemos atžvilgiu itin svarbu užtikrinti, kad emisijos pasaulio mastu didžiausią lygmenį pasieks per artimiausius 10–15 metų,
 - E. kadangi pramoninėms šalims tenka didžiausia atsakomybė už išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų (ŠESD) kaupimąsi atmosferoje; kadangi skurdžiausios šalys ir gyventojai smarkiausiai nukentės nuo vis nepastovesnio klimato,
 - F. kadangi būtina sudaryti bendrąją tarptautinę susitarimą dėl ilgalaikių išmetamųjų teršalų kiekio mažinimo tikslų, kad būtų užtikrintos investicijos į mažai ŠESD išmetančias bei energijos vartojimo efektingumą didinančias technologijas ir tvarią miškininkystę ir kad nebūtų investuojama į energetikos infrastruktūrą, kuri yra nesuderinama su išmetamųjų teršalų tikslais,
1. pritaria Balio konferencijos šalių sprendimui remiantis JTBKKK pradėti oficialų derybų dėl susitarimo laikotarpiui po 2012 m. procesą, norint pasiekti susitarimą ir priimti sprendimą per 15-ąją šalių konferenciją, kuri bus surengta Kopenhagoje 2009 m.;
 2. yra patenkintas tuo, kad Balio veiksmų plane nurodomas aiškus tvarkaraštis, 2009 m. kaip galutinis terminas susitarimui pasiekti ir nurodomi svarbiausi klausimai, kurie bus nagrinėjami per derybas, ir mano, kad dėl to šis planas yra geras derybų proceso pagrindas;
 3. dar kartą pabrėžia, kad toks susitarimas turėtų būti pagrįstas pagrindiniais JTBKKK ir Kioto protokolo principais ir mechanizmais, atsižvelgiant į bendrus, bet diferencijuotus įsipareigojimus, ir kad turėtų būti grindžiamas elementais, nurodytais anksčiau minėtos 2007 m. lapkričio 15 d. priimtos rezoliucijos 2 dalyje;
 4. mano, kad griežto I priedo šalių ir prie jo neprisijungusių šalių atskyrimo panaikinimas yra vienas svarbiausių Balio veiksmų plano pasiekimų;
 5. pabrėžia, kad ES Balio konferencijoje vaidino konstruktyvų ir vadovojamą vaidmenį ir tai labai padėjo pasiekti persilaužimą derybose; pritaria tam, kad artėjančiose derybose toliau būtų vaidinamas toks aktyvus vaidmuo, ir reikalauja, kad Parlamentas labai glaudžiai dalyvautų šiose derybose;
 6. džiaugiasi, kad Šalys pripažino, kad JTBKK AR4 yra išsamiausias ir autoritetingiausias klimato kaitos įvertinimas iki šiol, kuriame pateikiamas integruotas susijusių problemų vertinimas moksliniu, techniniu ir socialiniu požiūriu, o taip pat skatinama naudotis šia informacija plėtojant klimato kaitai skirtą nacionalinę politiką;

⁽¹⁾ Priimti tekstai, P6_TA(2007)0537.

2008 m. sausio 31 d., ketvirtadienis

7. apgailestauja, kad į Baliao veiksmų planą nebuvo įmanoma įtraukti neginčytinų mokslinių duomenų apie būtiną išmetamų ŠESD sumažinimą; tačiau džiaugiasi, kad Kioto protokolo šalys pripažino, jog pramoninės šalys, kaip grupė, išmetamųjų ŠESD kiekį iki 2020 m. turi sumažinti 25–40 proc., palyginti su 1990 m.;
8. primena, kad pramoninės šalys, įskaitant ir Kioto protokolo dar nepasirašiusias šalis, turi atlikti pagrindinį vaidmenį pasaulyje kovojant su klimato kaita ir įsipareigoti sumažinti savo išmetamas ŠESD iki 2020 m. mažiausiai 30 proc. ir iki 2050 m. mažiausiai 60–80 proc., palyginti su 1990 m.;
9. džiaugiasi konstruktyviu daugumos besivystančių šalių požiūriu į derybas ir jų įsipareigojimu imtis nacionaliniu lygmeniu tinkamų švelninimo veiksmų, susijusių su tvaria plėtra, kuriuos įgyvendinti padėtų ir įgalintų technologijos, finansavimas ir pajėgumų didinimas ir kurių rezultatus būtų galima išmatuoti, pranešti ir patikrinti;
10. pabrėžia, kad tvarus ekonominis vystymasis yra visų besivystančių šalių teisė; pabrėžia, kad Europos Sąjunga ir kitos pramoninės valstybės turi padėti besivystančioms šalims kurti tausias technologijas;
11. primena, kad pasaulinių pastangų patikimumo ir veiksmingumo neįmanoma pasiekti be gilesnių visų susijusių šalių įsipareigojimų, kuriuos būtų galima išmatuoti, pranešti ir patikrinti;
12. mano, kad siekiant klimato kaitos politikos sėkmės tarptautiniu mastu, būtina rasti tinkamą sprendimą;
13. mano, kad naujovė, palyginti su Kioto protokolu, būtų tai, kad skirtinga besivystančių šalių padėtis turėtų atispindėti prisiimtuose įsipareigojimuose ir kad kylančios ekonomikos šalys turėtų prisiimti savo išmetamų teršalų apribojimus pagal jų išsivystymo etapą, ūkio sektorių sudėtį, išmetamųjų teršalų kiekio sumažinimo potencialą ir savo techninius ir finansinius pajėgumus;
14. mano, kad, atsižvelgiant į esamus Kioto protokolo mechanizmus, įmanomos naujovės, susijusios su besivystančių ir kylančios ekonomikos šalių įsipareigojimais ir joms nustatytais tikslais, siekiant, kad šie įsipareigojimai būtų suderinami su kiekvienos šalies poreikiais ir pajėgumais, jei juos galima išmatuoti, pranešti ir patikrinti;
15. džiaugiasi sprendimu pradėti vykdyti programą, skirtą darbui metodologiniais klausimais, susijusiais su įvairiais politikos požiūriais ir teigiamomis skatinimo priemonėmis, kuriomis siekiama sumažinti dėl miškų kirtimo ir jų nykimo besivystančiose šalyje išmetamų dujų kiekį, atsižvelgiant į balansuojantį miškų daugelio funkcijų ir naudos poveikį biologinės įvairovės rodikliams, ekosistemų veikimui ir vietinių žmonių pragyvenimui; taip pat pritaria raginimui, kad Šalys remtų pajėgumų didinimą, suteiktų techninę pagalbą ir imtųsi veiksmų, įskaitant bandomuosius projektus, siekiant panaikinti miškų kirtimą skatinančius veiksnius ir remti tvarų gamtinių išteklių naudojimą;
16. pritaria sprendimui dėl Adaptavimosi fondo veiksmingo ir skaidraus valdymo, kuriuo užtikrinama, kad fondas pradės savo veiklą ankstyvu pirmojo Kioto protokolo įsipareigojimų laikotarpio etapu;
17. pritaria sprendimui pradėti strateginę programą siekiant padidinti investicijų į švelninimo ir adaptavimosi technologijų kūrimo, perkėlimo ir įdiegimo besivystančiose šalyse lygmenį ir tam, kad Technologijų perdavimo ekspertų grupei buvo skirta užduotis įvertinti finansinių išteklių panaudojimo ir galimybių juos gauti trūkumus ir kliūtis;
18. laikosi nuomonės, kad efektyvesnių ir mažiau brangių energijos technologijų moksliniams tyrimams, taikomajai veiklai ir demonstravimui turėtų būti teikiama ypatinga pirmenybė; ragina vyriausybes, pramonės, mokslinės bendruomenės ir pilietinės visuomenės atstovus glaudžiai bendradarbiauti;

2008 m. sausio 31 d., ketvirtadienis

19. mano, kad per Poznanėje vykiančią konvencijos šalių konferenciją/susitikimą didžiausias dėmesys turėtų būti skiriamas besivystančioms šalims, todėl reikalauja, kad didelės pastangos turėtų būti dedamos siekiant tikros pažangos, susijusios su skatinimu, įskaitant rinkos priemones, vengti miškų kirtimo ir skatinti tvarią miškininkystę, prisitaikymo finansavimo ir pažangesnio švarių technologijų perdavimo ir įdiegimo besivystančiose šalyse;

20. ragina ES politikos sričių pagrindu sukurti didelės apimties ir aiškaus panaudojimo finansines priemones, siekiant besivystančioms šalims padėti prisitaikyti prie klimato kaitos poveikio ir sumažinti išmetamų ŠESD kiekį, o tai pat miškų kirtimą ir jų nykimą; primena, kad reikia idėmiau ir kritiškai stebėti realų esamų ir būsimų su klimatu susijusių finansinių priemonių poveikį besivystančioms šalims; mano, kad švarios plėtos mechanizmus (angl. CDM) reikėtų reformuoti, norint pasiekti jų visą potencialą 2008-2012 m. įsipareigojimų laikotarpiu;

21. pabrėžia, kad būtina skubiai siekti „žalesnės“ ES vystymosi politikos ir pagalbos ir kad tai turėtų būti įgyvendinama nepažeidžiant ES aplinkos ir klimato kaitos politikos nuostatų; apgailestauja, kad pažanga šioje srityje labai lėta, ir ragina ES vadovus padaryti klimato kaitos švelninimą ir prisitaikymą prie jos svarbiais ES vystomojo bendradarbiavimo politikos prioritetais;

22. pabrėžia, kad siekiant išlaikyti Balio veiksmų plano patikimumą, pramoninės šalys turi skubiai pradėti partnerystę klimato klausimais su didelėmis augančios ekonomikos šalimis, pvz., Kinija ir Indija, siekiant skatinti glaudų bendradarbiavimą energetikos politikos reformos, pajėgumų didinimo, paramos investicijoms į efektyvesnę energijos naudojimą ir technologijas, kurias plėtojant išmetama mažai anglies dioksido, klausimais;

23. apgailestauja, kad nebuvo įmanoma aiškiai nurodyti, kad būtina sutarti dėl privalomų išmetamųjų teršalų kiekio sumažinimo aviacijos ir jūrų transporto sektoriuose; pažymi, kad pagal Balyje suteiktus įgaliojimus neatmetama galimybė nustatyti privalomas priemones aviacijai ir jūrų transportui; kartoja savo raginimą, kad aviacijos ir jūrų transporto išmetami teršalai būtų įtraukti į tarptautinius išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio sumažinimo įsipareigojimus laikotarpiu po 2012 m., remiant JTBBKKK, kadangi Tarptautinė civilinės aviacijos organizacija (angl. ICAO) ir Tarptautinė jūrų organizacija (TJO) šią problemą sprendė neveiksmingai;

24. pabrėžia, kad svarbu, jog visi pagrindiniai sektoriai, vykdančys tarptautinę prekybą, būtų įtraukti į visus pasaulinius klimato įsipareigojimus ir gaires siekiant užtikrinti, kad būtų pasiektas pasaulinis klimato kaitai keliamas tikslas, ir užkirsti kelią konkurencijos iškraipymui pasaulio mastu;

25. ragina skubiai persvarstyti ES biokuro politiką ir ypač pabrėžti kiekvienos rūšies biokuro naudojimo tvarumą atsižvelgiant į išmetamų ŠESD kiekio sumažinimo tikslą; pabrėžia, kad kuriant ir įgyvendinant biokuro, kaip galimo energijos šaltinio, strategijas, reikėtų visokeriopai atsižvelgti į bet kokią susijusį neigiamą gamtinį, socialinį ir ekonominį poveikį ir apsaugoti nuo jo; todėl ragina Komisiją pasiūlyti griežtus biokuro gamybos standartus ir aiškius jam taikomus kriterijus;

26. pabrėžia, kad Europos Parlamentas laukia Komisijos ir Vyriausiojo Bendrosios užsienio ir saugumo politikos įgaliotinio ataskaitos apie klimato kaitos padarinius tarptautiniam saugumui, kaip prašyta 2007 m. birželio 21-22 d. Briuselyje vykusios Europos Vadovų Tarybos pirmininkavimo išvadoje; pabrėžia, kad ypatingą dėmesį būtina skirti svarbioms sritims, pvz., klimato kaitos švelninimui ir prisitaikymui prie jos, klimato kaitos klausimo įtraukimui į visas politikos sritis, kadangi klimato kaita galėtų būti svarbi neturtingiausių šalių destabilizavimo priežastis;

27. suvokdamas artėjančių derybų laukiančio iššūkio dydį, reikalauja, kad klimato kaita taptų visų ES išorės santykių su trečiosiomis šalimis, regioninėmis konvencijomis ir ekonominėmis organizacijomis svarbiu prioritetu ir sudedamąja dalimi; taip pat ragina keturias pirmininkaujančias šalis (Slovėniją, Prancūziją, Čekijos Respubliką ir Švediją) 2008 m. ir 2009 m. pranešti Parlamentui apie savo tikslus, susijusius su klimato politika, ir kartu su Komisija nuolat pranešti apie derybose pasiektą pažangą;

2008 m. sausio 31 d., ketvirtadienis

28. primygtinai ragina Komisiją, kol nesudarytos vienodos sąlygos, išnagrinėti galimybes pramonei padidinti savo ekonomines galimybes ir sukurti naujovėmis pagrįstą klimatą tausojančią pramonę; todėl ragina, kad PPO apsvaistytų galimybę pradėti taikyti laikinas priemones, kuriomis būtų skatinama klimatą tausojančių produktų gamyba ir eksportas bei inovacinės technologijos;

29. ragina savo visus susijusius nuolatinis ir laikinuosius komitetus bei delegacijas glaudžiai bendradarbiauti klimato kaitos klausimu, siekiant užtikrinti visų savo politikos sričių, ypač prekybos ir investicijų politikos, taip pat kitų su klimato kaitos uždaviniais susijusių iniciatyvų nuoseklumą ir koordinavimą; ragina su klimato kaita susijusius klausimus nuolat kelti tarpparlamentinių delegacijų lygmeniu ir vykdant Transatlantinį teisėkūros dialogą;

30. pripažįsta, kad ES derybų patikimumas priklauso nuo Europos vidinių pastangų sumažinti išmetamųjų teršalų kieki sėkmės ir nuo technologijų, kurias plėtojant išmetama mažai anglies dvideginio, kūrimo ir perdavimo kitoms šalims sėkmės; todėl ragina visais lygmenimis – vietos, nacionaliniu ir Europos – vykdyti politiką ir imtis priemonių, kurios užtikrintų, kad ES pasieks, jog jos viduje išmetamų ŠESD kiekis iki 2020 m. sumažės bent 30 proc., palyginti su 1990 m. lygiu, jei kitos pramoninės valstybės išsipareigos panašiu mastu sumažinti išmetamųjų ŠESD kieki ir jei labiau ekonomiškai išsivysčiusios besivystančios valstybės prisidės jų išsipareigojimus ir atitinkamus pajėgumus atitinkančiu mastu; pripažįsta, kad ES prisiėmė išsipareigojimus iki 2020 m. sumažinti išmetamųjų ŠESD kieki bent 20 proc., palyginti su 1990 m. lygiu, nepriklausomai nuo to, ar bus sudarytas pasaulinis susitarimas po 2012 m.; ragina vykdyti politiką ir nustatyti priemones, kuriomis bus remiama tai, kad nacionaliniu ir ES lygmeniu būtų skiriama daugiau lėšų moksliniams tyrimams ir taikomajai veiklai bei naujovių kūrimui, siekiant sumažinti išmetamųjų ŠESD kieki;

31. ragina ES panaudoti savo, kaip svarbios veikėjos tarptautinėje arenoje ir besivystančių šalių partnerės, galią ir įtaką siekiant nustatyti nuoseklius su klimato kaita susijusius tikslus tarptautiniu lygmeniu;

32. pabrėžia daugiausia pramoninių šalių, kaip pagrindinių išmetamųjų ŠESD gamintojų, istorinę atsakomybę ir dėl šios priežasties ragina jas prisiimti didesnius išsipareigojimus siekiant išvengti stichinių nelaimių ir socialinių neramumų, kurie kiltų neapribojus globalinio atšilimo, ir apriboti jų poveiki;

33. atkreipia dėmesį į JAV valdžios iniciatyvą surengti dar penkis daugiausiai teršalų pasaulyje išmetančių šalių susitikimus; ragina Komisiją ir atitinkamas valstybes nares sutikti dalyvauti tik tuomet, jei rengėjai pateiks konkrečių išmetamųjų teršalų kiekio sumažinimo trumpuoju laikotarpiu tikslų pasiūlymų, kurie atitiktų JTBBKKK siekius ir tikslus; ragina didžiausius pasaulio teršėjus koordinuoti savo veiksmus su JTBBKKK;

34. pažymi, kad anksčiau minėta Šalių konferencija/susitikimas Poznanėje vyks tuo pat metu, kaip Europos Vadovų Tarybos susitikimas; ragina Tarybą nustatyti kitą Europos Vadovų Tarybos susitikimo datą, kad valstybių ir vyriausybų vadovai galėtų dalyvauti COP/MOP ir siekiant užtikrinti, kad COP/MOP bus skirtas visas vyriausybų dėmesys;

35. yra įsitikinęs, kad norint pasiekti minėtuosius tikslus būtina, kad dalyvautų žiniasklaida, kurios vaidmuo bus itin svarbus užtikrinant būtiną visuomenės supratimą apie trumpuoju ir vidutiniu laikotarpiu atsirastančius klimato pokyčius;

36. mano, kad, atsižvelgiant į tai, kas buvo aptarta Balio konferencijoje su parlamentų atstovais iš viso pasaulio, Parlamentams gali ir turėtų vaidinti svarbų vaidmenį kaip nuolatinio tarpparlamentinio forumo apie klimato kaitą koordinatorius; todėl atitinkamus savo organus ragina apsvaistyti šią galimybę;

37. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Tarybai, Komisijai, valstybių narių vyriausybėms ir parlamentams ir JTBBKKK sekretariatui su prašymu, kad ji būtų išplatinta visoms ES nepriklausančioms JTBBKKK šalims ir su ja susijusiems stebėtojams.